Jordbruksverket

BILAGA 3
Datum
2026-10-29

Bilaga 3: Förslag på rekommenderad lägsta ersättningsnivå för areal- och djurbaserade stöd

Ersättningsnivån för areal- och djurbaserade stöd måste utgöra en hög andel av beräknade maximal ersättningsnivå enligt kalkyl för att inte påverka jordbruksföretagens lönsamhet negativt.

Förslagen på rekommenderade lägsta ersättningsnivåer som redovisas i detta uppdrag är som regel indexerade upp från nu gällande ersättningsnivåer för att ta hänsyn till inflationen. Därutöver har vissa ersättningsnivåer justerats upp ytterligare för att utgöra minst 70 procent av den preliminära maximala ersättningsnivån enligt de kostnadskalkyler som finns till handa i framtagandet av detta regeringsuppdrag. I ett fåtal fall bedömer Jordbruksverket att kostnadskalkylerna emellertid är så pass osäkra att den rekommenderade lägsta ersättningsnivå inte bör utgöra 70 procent.

Att den rekommenderade lägsta ersättningsnivån inte sätts till 100 procent beror på det faktum att kalkylerna i sig innehåller en osäkerhet samt att de poster som ingår i kalkylerna kan förändras över tid varför det inte är ändamålsenligt att ersättningsnivåerna ligger på 100 procent av kostnadskalkylen.

Risken för bedrägeri och stödoptimering ökar dessutom ju högre ersättningsnivån blir i förhållande till kalkylen. Samtidigt ökar risken för fel ju lägre ersättningsnivån är i förhållande till kalkylen, eftersom man inte får betalt för de kostnader som man får när man ska uppfylla villkoren. Därmed bör ersättningsnivån varken vara för hög eller för låg i förhållande till kalkylen/de kostnader som villkoren medför.

Slutligen vill Jordbruksverket lyfta fram att principen om full kostnadsersättning inte fullt ut kan motiveras av att ersättningsnivån är nödvändig för att nå önskade resultat. I flera fall kan en lägre ersättningsnivå vara tillräcklig för att ett företag ska utföra insatsen som leder till resultatet. I dessa fall spelar sannolikt andra värderingar än de rent företagsekonomiska aspekterna in.

Tabellen nedan innehåller förslag på rekommenderad lägsta ersättning i kronor och hur mycket den utgör av den preliminära maximala ersättningsnivån enligt kalkyl i procent. Även nuvarande ersättningsnivå i den strategiska planen visas för att kunna se höjningar. Informationen visas per ersättningsgrupp.

Ersättning	Ersättningsgrupp	Nuvarande ersättningsnivå (för eco-schemes planerat enhetsbelopp), kr	Rekommenderad lägsta ersättningsnivå, kr	Maximal ersättningsnivå enligt kalkyl, kr	Rekommenderad lägsta ersättningsnivå/ maxkalkyl, %
Skötsel av våtmarker och dammar	Skötselersättning	4 000	7 700	11 047	70%
	Markersättning i hela landet utom nedan	2 000	2 700	2 983	91%
	Markersättning i Götalands Södra Slättbygder	4 000	9 100	12 965	70%
	Ny Markersättning i Götalands mellanbygder och slättbygder		4 300	6 085	71%
Skyddszoner	Inom nitratkänsligt område i Skåne	4 000	6 000	6 900	87%
	Övriga nitratkänsliga områden	4 000	5 400	6 300	86%
	Ny Övriga landet		5 000	5 900	85%
Kolinlagring och minskat kväveläckage	Mellangröda	1 280	1 750	2 000	88%
	Vårbearbetning	690	950	1 000	95%
Precisionsjordbruk planering	(Nuvarande i SP)	250			
	Ny upp till 100 hektar		600	600	100%
	Ny över 100 hektar		300	300	100%
Vallodling		540	700	1 000	70%
Ekologisk produktion	Spannmål, oljeväxter, proteingrödor	1 470	2 000	2 549	78%
	Potatis, grönsaker	4 920	8 800	12 526	70%
	Frukt och bär	7 370	11 000	15 778	70%
	Djurhållning	1 770	3 000	4 251	71%

Ersättning	Ersättningsgrupp	Nuvarande ersättningsnivå (för eco-schemes planerat enhetsbelopp), kr	Rekommenderad lägsta ersättningsnivå, kr	Maximal ersättningsnivå enligt kalkyl, kr	Rekommenderad lägsta ersättningsnivå/ maxkalkyl, %
Hotade husdjursraser	Getter per djurenhet	1 450	2 000	4 224	*47%*
	Gris per djurenhet	2 050	7 000	15 176	*46%*
	Nötkreatur per djurenhet	2 000	7 000	9 811	71%
	Får per djurenhet	1 450	2 000	2 258	89%
	Fjäderfä per genbank	2 000	3 600	5 245	69%
Djurvälfärdsersättning för får		1 750	2 400	2 910	82%
Djurvälfärdsersättning för mjölkkor	Förbättrad klövhälsa	300	300	415	72%
	Hålla mjölkkor på bete	1 000	1 400	2 013	70%
Djurvälfärdsersättning för suggor		2 100	2 400	2 400	100%
Djurvälfärdsersättning för dikor		1 000	1 400	1 670	84%
Blommande åker och fältkanter	Kompensationsstödsområde	2 350	2 400	2 676	90%
	Utanför GSS och kompområde	3 610	3 400	3 833	89%
	Götalands södra slättbygder	6 630	6 000	6 717	89%
Skötsel betesmarker och slåtterängar	Bete o slåtter med allmänna värden	1 850	2 900	4 181	69%
	Betesmarker med särskilda värden	4 100	5 600	7 598	74%
	Slåtterängar med särskilda värden	7 000	9 800	14 044	70%
	Alvarbete	1 800	2 450	4 350	*56%*
	Skogsbete	3 500	4 700	5 606	84%
	Mosaikbete	2 700	3 700	5 036	73%
	Gräsfattig mark	2 700	3 700	4 262	87%
	Manuell slåtter	7 000	10 000	14 294	70%

Ersättning	Ersättningsgrupp	Nuvarande ersättningsnivå (för eco-schemes planerat enhetsbelopp), kr	Rekommenderad lägsta ersättningsnivå, kr	Maximal ersättningsnivå enligt kalkyl, kr	Rekommenderad lägsta ersättningsnivå/ maxkalkyl, %
	Efterbete	700	1 300	1 831	71%
	Svårtillgänglig plats	2 000	2 700	6 036	*45%*
Fäbodar	Fäbod i bruk kr/ha består av 6 ha	3 333	6 833	6 833	100%
	Fäbodbete	1 000	1 400	1 776	79%